

Skåne, Halland vecka 21 2016:

Snart dags att ta beslut om kompletteringsgödsling

I fält som enbart fått mineralgödsel visar mätningen den 20-22 maj ett upptag under senaste veckan på 12 kg i fälten och med 5 kg per ha i nollrutan, vilket är något mindre än förra veckan. Kväveupptaget är nu i medeltal totalt 94 kg per ha och 35 kg per hektar i nollrutan. Höstvetegrödan har nått stadium DC 37 på de flesta av fälten, men är på sex platser fortfarande kvar i DC 31-32.

Nollruta Västraby 1, 20 maj 2016 (Foto: Cecilia Linge)

Väderdata

Väderdata från stationer som finns nära de fälten där vi mäter, visar att medeltemperaturen minskat jämfört med föregående vecka och låg den senaste veckan på mellan 8 och 14 grader. Den senaste veckan har det regnat som mest 11 mm (Jonstorp 20 maj), men i övrigt 3 till 7 mm och på vissa ställen har man inte alls fått något regn, vilket innebär att det nu generellt är väldigt torrt.

Utvecklingsstadium och hastighet i upptaget

Vid mätningen 20-22 maj hade grödan nått utvecklingsstadium DC 37, flaggbladet just synligt i 12 av fälten, men var i DC 31-32 på resterande sex fält (tabell 1). Markens kväve mineralisering har fortsatt sedan förra veckans mätning. I fälten med enbart mineralgödsel mättes i medeltal 12 kg per ha ökat upptag (variation 1 till 23 kg) och i nollrutorna i dessa fält 5 kg (variation 0-10 kg). I fälten som tillförts stallgödsel hade kväveupptaget i fält i medeltal ökat med 10 kg per ha (minusvärde till +27 kg) och i nollrutorna med 7 kg (2-13 kg).

Tabell 1. Grödans upptag av kväve 20-22 maj

Plats	Sort	Förfrukt	DC-stadium	Upptag i nollruta (kg N/ha)	Upptag i fält (kg N/ha)
Kattarp 1	Brons	höstraps	32	32	96
Kattarp 2	Brons	höstvet	32	22	72
Västraby 1	Ellvis	höstvet	37	48	101
Västraby 2	Ellvis	vall	37	40	100
Furulund 1	Brons	höstraps	37	32	110
Furulund 2	Brons	vårkorn	37	15	92
Håslöv 1	Brons	höstvet	32	51	80
Håslöv 2	Julius	höstraps	37	42	74
Trelleborg 1	Brons	konservärt	37	40	105
Trelleborg 2	Brons	höstraps	32	36	98
Sjöstorp 1	Julius	rödklöver	37	58	110
Sjöstorp 2	Julius	höstraps	37	36	105
Löderup 1	Mariboss	höstvet	37	35	86
Löderup 2	Mariboss	höstvet	37	35	88
Kristianstad 1	Julius	höstraps	32	55	90
Fjälkinge 1	Nordh	potatis	37	108	135
Falkenberg 1	Brons	höstvet	31	24	47
Falkenberg 2	Julius	havre	37	48	108

Data om försöksplatserna

Grunddata, utförd gödsling m.m. på fälten där nollrutorna finns, hittar du på www.greppa.nu/säsongsnytt. Där hittar du årets samtliga tidigare brev.

Skillnader i kväveupptag mellan fält

Det finns inga tydliga generella skillnader beroende på förfrukt, men däremot för enskilda gårdar. På nästan alla gårdar med nollrutor finns två förfrukter i samma höstvetesort. Jämför vi gårdsvis kan vi se att kväveupptaget i nollrutorna efter höstraps varit 10 till 17 kg per hektar större än efter korn och vete och i fältet 18 till 24 kg större.

I diagram 1 visas upptaget kväve i de olika fälten i stapeldiagram där staplarna är fördelade på upptag i nollrutan och upptaget gödselkväve. Diagram 1a visar fält som enbart får mineralgödsel och diagram 1b fält som tillförts både stall- och mineralgödsel i år, eller hösten 2015. I medeltal för platser utan stallgödsel har 94 kg per hektar tagits upp av grödan i gödslade delar av fältet (58-110) och i nollrutan mellan 15 och 58 kg per ha (medel 35 kg). I fält med stallgödsel i medeltal 95 kg per hektar med en variation mellan 74 och 135 kg och i nollrutan medel 57 kg per ha (35-108 kg).

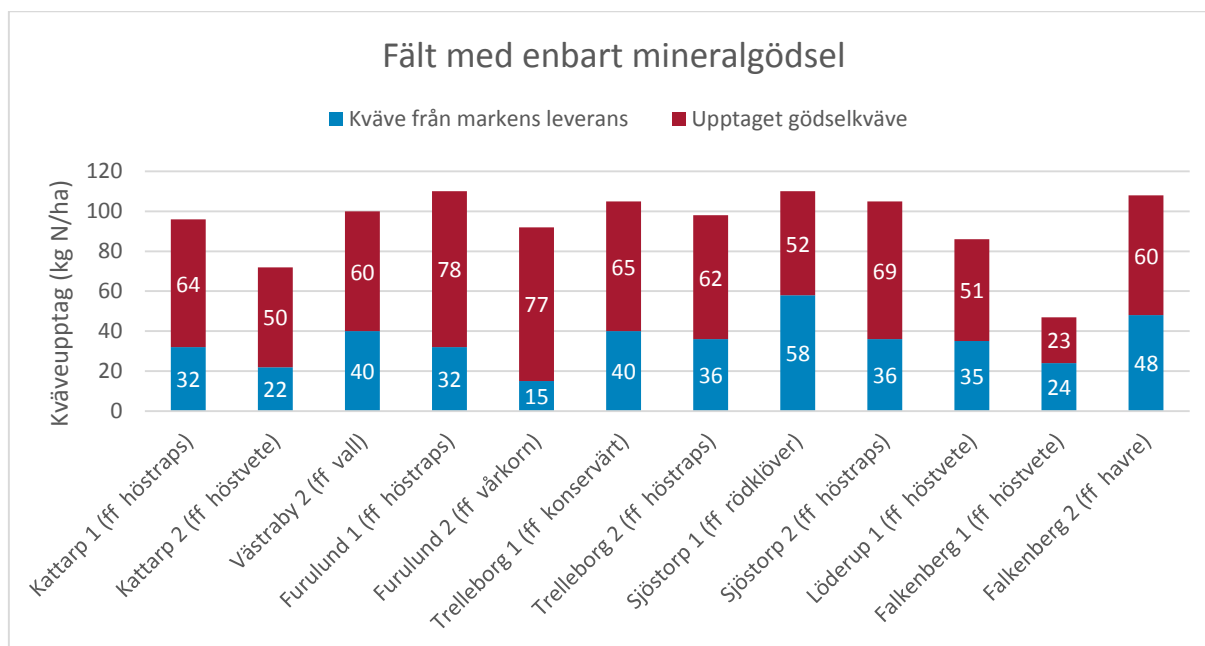

Diagram 1a. Kväveupptag, 20-22 maj, i höstvetete som enbart tillförs mineralgödsel, fördelat på markens kväveleverans och upptaget gödselkväve. Förfrukt anges inom parentes.

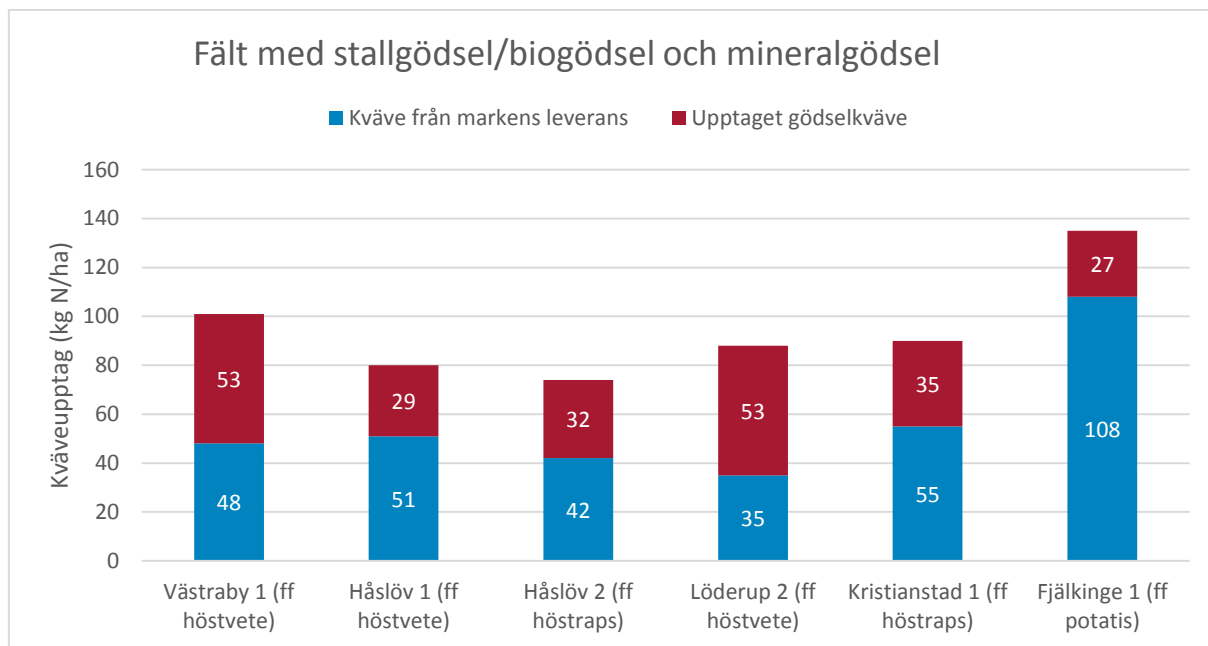

Diagram 1b. Kväveupptag, 20-22 maj, i höstvetefält som tillförs stallgödsel och mineralgödsel, fördelat på markens kväveleverans och upptaget gödselkväve. Förfrukt anges inom parentes.

Jämförelse med förra året

Fälten där vi mäter är ungefär de samma, om än inte identiska mellan åren. Utvecklingstakten är trots det relativt sett varma vädret något senare i år än 2014, men har nu nått längre än förra året vid motsvarande datum. Vid mätningar 17 maj 2015 bestämdes vetes utvecklingsstadium till DC 32-33. 16 maj 2014 varierade utvecklingsstadiet betydligt mellan platser DC32-39.

Grödans upptag av kväve tycks vara något större i år än förra året, men mindre än år 2014. Kväveupptaget var 2015 i medeltal 88 kg per hektar i fälten 17 maj och 26 kg i ogödslade rutor och 2014 den 16 maj, 97 kg i fälten och 30 kg per ha i nollrutorna. Dessa uppgifter kan jämföras med årets mätning 20-22 maj i fält med enbart mineralgödsel, med 94 kg per ha i gödslade delar och ett upptag på 35 kg i nollrutan.

Utnyttjat gödselkväve

Skillnaden mellan upptaget i nollrutor och övriga fältet som gödslats är i medeltal 59 kg per hektar i enbart mineralgödslade fält och 38 kg där stallgödsel tillförts. De flesta fält har gödslats två gånger och den totala gödselgivan varierar mellan 125 och 193 kg per ha. Mängden upptaget kväve motsvarar nu som mest 52 procent av tillfört gödselkväve (Furulund). Mätvärdet gäller det kväve som grödan har tagit upp och som finns i ovanjordiska delar av plantan. Allt tillfört kväve är dock inte direkt tillgängligt för grödan. Ofta omvandlas t.ex. tillfört ammoniumkväve i gödselmedel såsom ammoniumnitrat till nitrat innan växten tar upp det, en process som gynnas av markfukt och ökande jordtemperatur. Det kväve som

plantan tagit upp fördelas under mognadsprocessen mellan kärna, halm, strå, rötter och eventuella förluster. Procentsiffran för upptag av tillfört gödselkväve ger en indikation om hur mycket som återstår för grödan att ta upp.

Tabell 2. Procentuellt upptag av tillfört gödselkväve, Övre tabell fält med enbart mineralgödselgiva, nedre tabell fält som får både stall- och mineralgödsel.

	Kattarp 1	Kattarp 2	Västraby 2	Furulund 1	Furulund 2	Trelleborg 1	Trelleborg 2	Sjöstorp 1	Sjöstorp 2	Löderup 1	Falkenberg 1	Falkenberg 2
kg N/ha	172	158	140	149	149	175	175	193	193	161	133	125
13 maj	30%	27%	31%	44%	44%	31%	34%	32%	35%	30%	*	*
20 maj	37%	32%	43%	52%	52%	37%	35%	27%	36%	32%	17%	48%

*mätning saknas

	Västraby 1	Håslöv 1	Håslöv 2	Löderup 2	Kristianstad 1	Fjälkinge 1
kg N/ha	140	176	181	131	143	162
13 maj	26%	17%	23%	37%	25%	12%
20 maj	38%	16%	18%	40%	24%	17%

Kompletteringsgödsling

Det börjar bli dags att ta ställning till en eventuell kompletteringsgödsling, men erfarenheten från de senaste åren tyder på att det kan vara lämpligt att avvakta till något senare utvecklingsstadium. Komplettering kan vara aktuell om skördepotentialen bedöms som god och grödan har tagit upp en stor del av det tillgängliga kvävet (markens mineralisering + tillfört gödselkväve). Om det torra vädret fortsätter blir dock prognosen för förväntad skörd mer osäker. Utan regn kan också gödselkornen bli liggande på markytan utan att komma grödan till godo under de kommande veckorna.

Platsvis kväveupptag

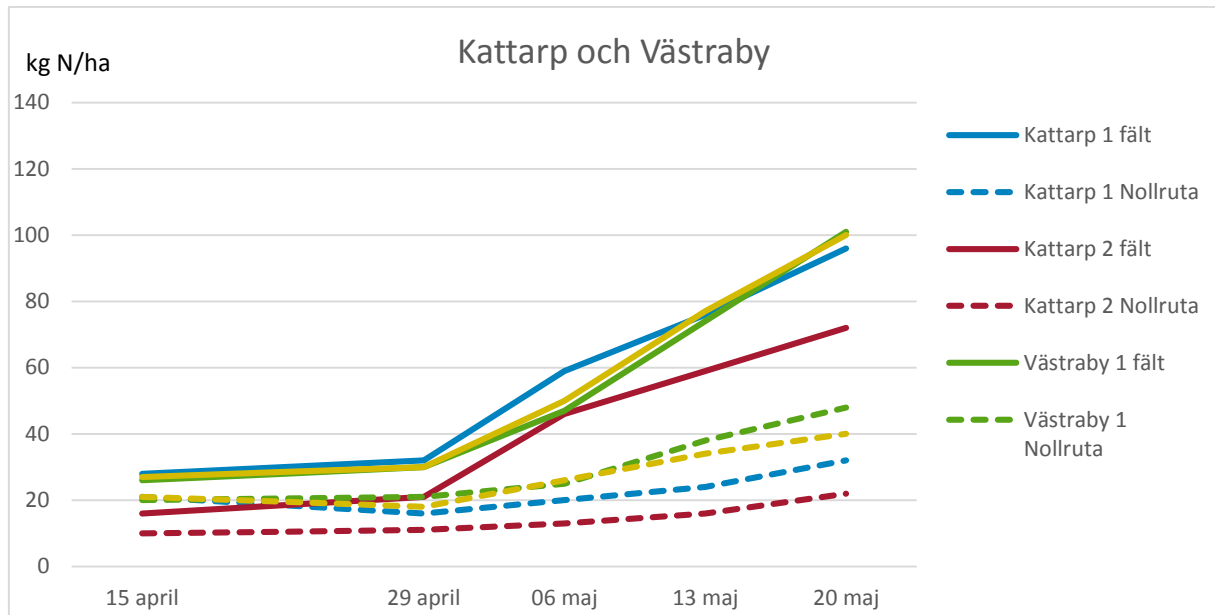

Diagram 2. Kväveupptag i nollruta och fält för Kattarp och Västraby

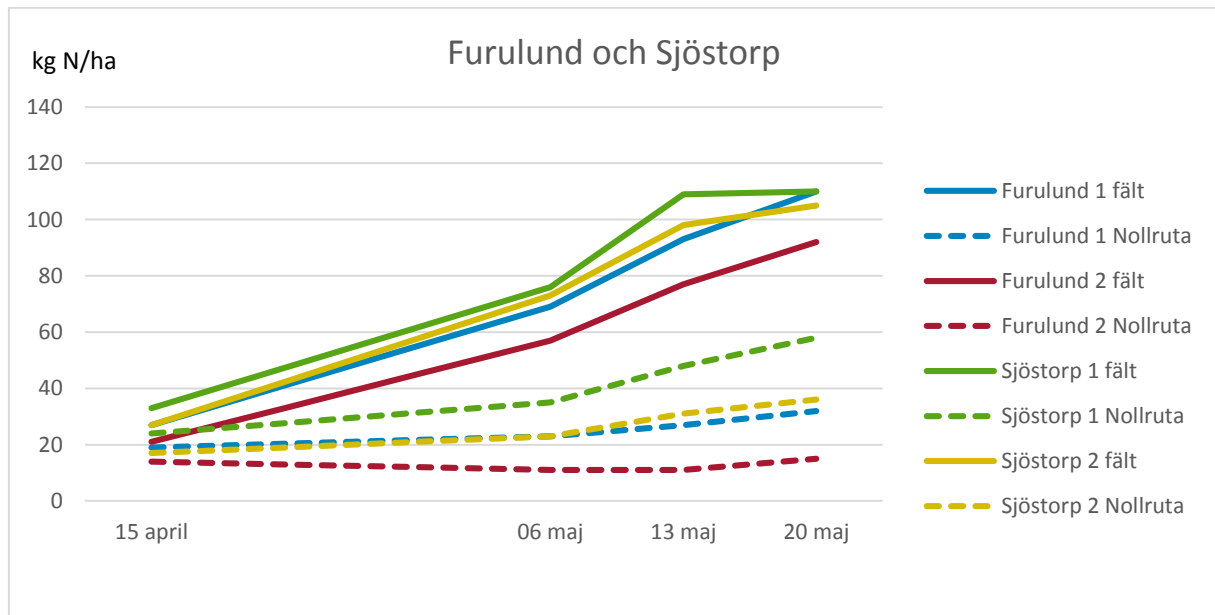

Diagram 3. Kväveupptag i nollruta och fält för Furulund och Sjöstorp

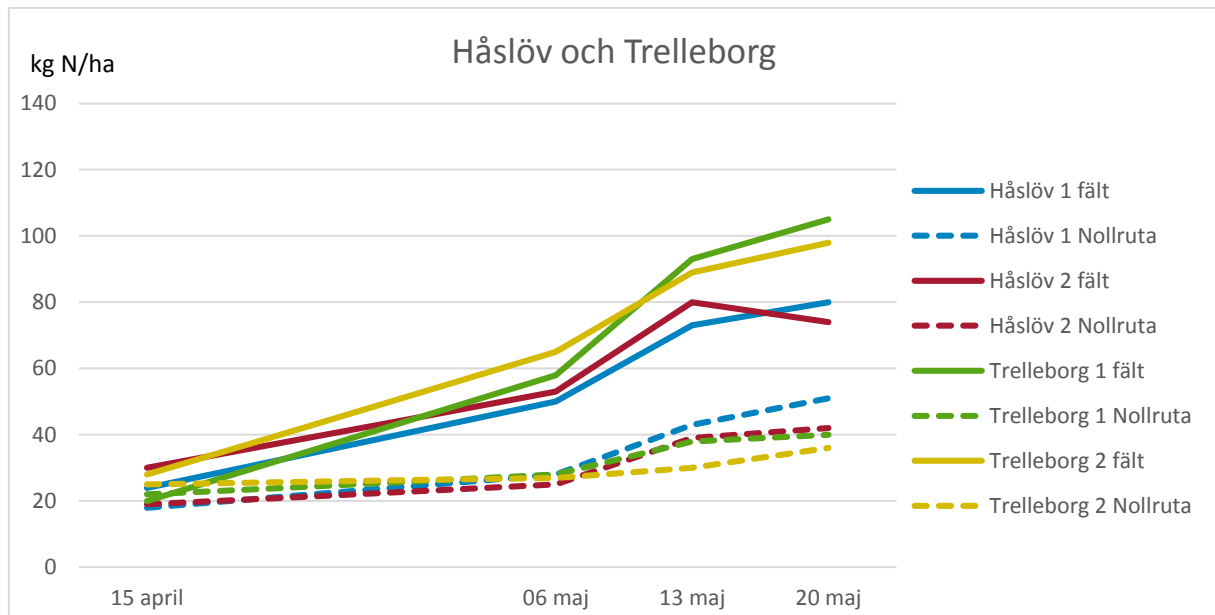

Diagram 4. Kväveupptag i nollruta och fält för Håslöv och Trelleborg

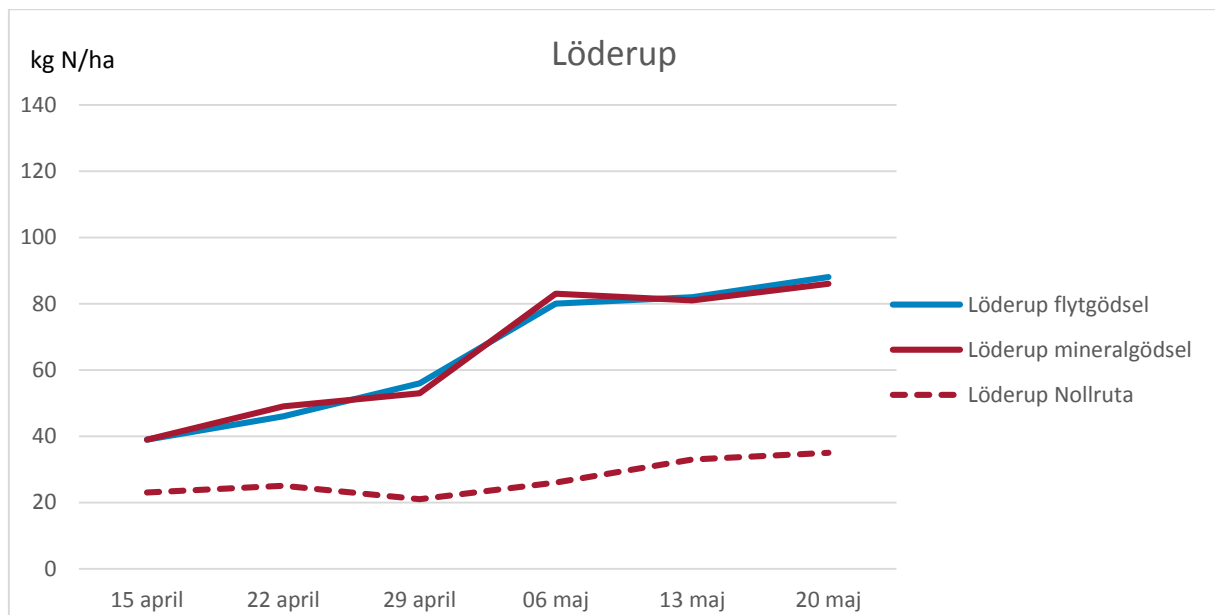

Diagram 5. Kväveupptag i nollruta och fält för Löderup

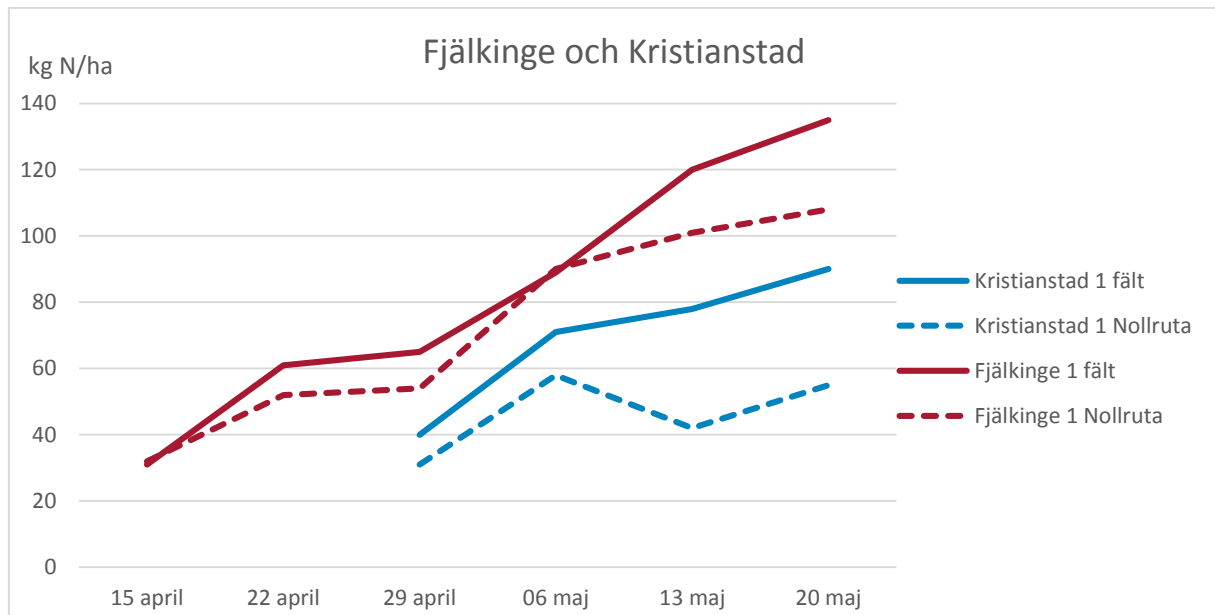

Diagram 6. Kväveupptag i nollruta och fält för Fjälkinge och Kristianstad

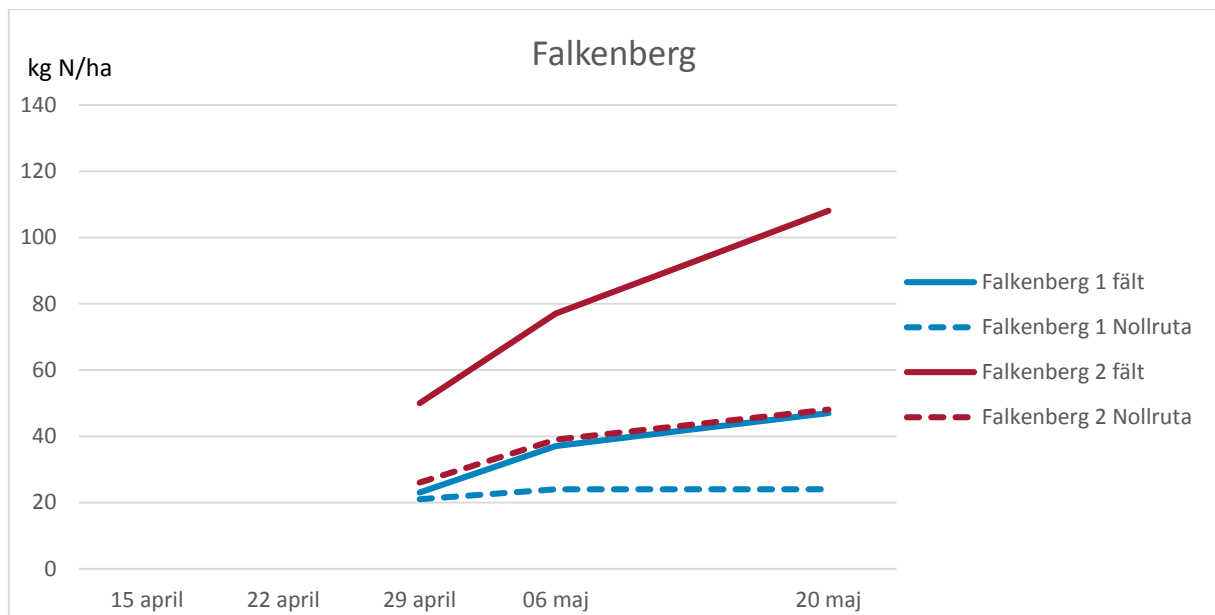

Diagram 7. Kväveupptag i nollruta och fält för Falkenberg

Cecilia Linge, Stina Olofsson och Maria Fermvik

Regionkontoret Alnarp